

Список використаних джерел:

1. Бахрамов Ю.М., Глухів В.В. Організація зовнішньоекономічної діяльності. Особливості менеджменту: Навчальний посібник. Київ: Видавництво «Лань», 2021. 448 с.
2. Левченко О.М., В'юнник О.В. Механізми активізації зовнішньоекономічної діяльності інноваційно-інтегрованих структур. *Центральноукраїнський науковий вісник. Економічні науки*. 2020. Вип. 5. С. 152-162.
3. Охріменко І.В., Вдовенко Н.М., Овчаренко Є.І., Гнатенко, І.А. Інновації в системі стратегічного управління безпекою національної економіки в умовах ризиків та невизначеності глобалізації. *Економіка та держава*. 2021. № (8). С. 4-9.
4. Рибаківа Т.О. Механізм фінансового регулювання зовнішньоекономічної діяльності суб'єктів господарювання. *Економічний вісник університету*. 2021. Вип. 51. С. 128-136.

Юхименко В. П., канд. екон. наук Скрипник Н. Є.

Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара (Україна)

**СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНІ НАСЛІДКИ
МІЖНАРОДНОЇ ТРУДОВОЇ МІГРАЦІЇ**

Збільшення робочої сили через імміграцію приносить значні економічні переваги країнам, які приймають таких працівників, особливо в галузях, де існує виражена потреба в кадрах. Ці переваги охоплюють великий спектр заходів, включаючи регулювання потоку та кваліфікації мігрантів, забезпечення законних можливостей для зайнятості, запобігання нелегальній міграції та посилення дипломатичних відносин із країнами відправлення та іншими країнами. Білатеральні трудові угоди сприяють ефективному вирішенню потреб ринку праці в країнах прийому шляхом налаштування потрібного рівня тимчасових іноземних працівників, їх кваліфікацій, досвіду та кількості для подолання дефіциту у конкретних галузях.

Ці угоди довели свою ефективність у задоволенні потреб ринку праці в країнах прийому, зокрема у таких галузях, як сільське господарство, харчова промисловість, ІТ-сектор, транспорт, гостинність та охорона здоров'я, де країни, наприклад, Сполучені Штати, стикаються з критичними проблемами через брак робочої сили. Білатеральні трудові угоди також сприяють підвищенню контролю над іммігрантською робочою силою, що в'їжджає, з точки зору їх потоку та кваліфікацій, а країни відправлення часто виступають у ролі посередників,

спрямовуючи працівників для задоволення важливих потреб у робочій силі країн прийому. Більш розвинуті економіки стають магнітом для мігрантів з країн з менш розвиненими економіками, які прагнуть покращити своє життя. Країни прийому, включаючи Сполучені Штати, часто стикаються з проблемою відсутності достатніх законних шляхів для приваблення необхідної кількості іноземних працівників, що може призвести до недостатності робочої сили, падіння продуктивності та втрати потенційного економічного зростання. Білатеральні трудові угоди виступають як ефективний засіб залучення необхідних легальних працівників, полегшуючи тиск на органи, що видають візи та дозволи на працевлаштування [1].

Економічні переваги міграції для країн походження охоплюють декілька ключових аспектів. Зокрема, міграція допомагає зменшити безробіття та тиск на соціальні системи завдяки виїзду частини працездатного населення за кордон. Це знижує безробіття на батьківщині та розвантажує соціальні системи, оскільки мігранти не користуються соціальними послугами в своїй країні під час перебування за кордоном.

Одним з найважливіших економічних ефектів для країн походження є збільшення доходів від грошових переказів, які мігранти відправляють додому. Ці перекази відіграють важливу роль у ВВП багатьох країн, що розвиваються, підвищуючи рівень життя отримувачів, поліпшуючи їх матеріальне становище, та забезпечуючи кошти для освіти, охорони здоров'я, інвестицій у малі підприємства та покращення житлових умов.

Міграція пропонує не тільки безпосередній фінансовий вигаш для країн походження через перекази коштів, але й приносить непрямі вигоди, зокрема через набуття мігрантами нових навичок та досвіду. Ці здобутки можуть бути застосовані у їхніх рідних країнах у разі повернення, або ж через підтримку діаспорами, сприяючи таким чином передачі знань та технологій та підтримці розвитку місцевої економіки. Міграція також може відігравати стабілізуючу роль у економіці країни походження завдяки грошовим переказам, які дозволяють сім'ям мігрантів витримувати економічні удари, такі як природні катастрофи чи фінансові кризи, забезпечуючи стабільне джерело доходу [2].

Однак трудова міграція супроводжується й комплексними викликами для країн походження, зокрема через втрату кваліфікованих кадрів, що може мати демографічні наслідки, особливо коли значна частина мігрантів, включаючи жінок, не планують повертатися на батьківщину, спричиняючи потенційне довгострокове зниження населення. Вплив на демографічний розвиток також відчувається через відкладені народження, відмову від народження дітей або погіршення стану здоров'я мігрантів через умови праці за кордоном.

Повернення мігрантів до своєї країни не завжди здатне відновити втрачені можливості через ризик втрати кваліфікації під час роботи за кордоном на некваліфікованих посадах, а також через можливе повернення в кінці трудової кар'єри, коли економічна активність вже знижена. Проблеми із визнанням зарубіжних кваліфікацій та дипломів ускладнюють використання набутого за кордоном досвіду на користь розвитку країни походження. З іншого боку, грошові перекази від мігрантів стають ключовим елементом економічного прогресу в деяких країнах, роблячи суттєвий внесок у їхній соціально-економічний розвиток. Наприклад, Україна отримує більше 5 мільярдів доларів США у формі переказів від своїх громадян, що працюють за кордоном, що підкреслює значну роль цих коштів у підтримці національної економіки [3].

Міграція впливає на економіку глобально, зокрема на країни прийому та відправлення. У країнах прийому вона допомагає поповнити дефіцит робочої сили, особливо на посадах, які місцеве населення не готове обіймати, вносячи важливий вклад у ключові сектори економіки. Мігранти також сприяють інноваціям та розвитку підприємництва, стимулюючи економічне зростання та створення нових робочих місць.

Для країн походження мігрантів, економічні переваги охоплюють зниження безробіття та зменшення навантаження на соціальні системи через еміграцію частини працездатного населення.

Список використаних джерел:

1. Bilateral Labor Agreements: A Beneficial Tool to Expand Pathways to Lawful Work. National Immigration Forum. URL: <https://immigrationforum.org/article/bilateral-labor-agreements-a-beneficial-tool-to-expand-pathways-to-lawful-work/>.

2. Ratha D., Mohapatra S., Scheja E. Impact of migration on economic and social development: A review of evidence and emerging issues. The World Bank, 2011. URL: https://www.researchgate.net/publication/228278360_Impact_of_Migration_on_Economic_and_Social_Development_A_Review_of_Evidence_and_Emerging_Issue.
3. Малиновська О. Наслідки міжнародної міграції населення України та політико-управлінські дії щодо їх врегулювання. Аналітична записка. Національний інститут стратегічних досліджень. URL: <https://niss.gov.ua/doslidzhennya/socialna-politika/naslidki-mizhnarodnoi-migracii-naselennya-ukraini-ta-politiko>.